

THEMA 7

NEDERLAND VROEGER EN NU

1 Het land

Afsluitdijk, de	lange dijk tussen Noord-Holland en Friesland
dichtbevolkt	iets is dichtbevolkt als er veel mensen op een klein oppervlak wonen
dijk, de	een dijk staat langs de zee of langs een rivier om het land tegen het water te beschermen
Domtoren, de	hoge kerktoren in Utrecht
duin, het	een heuvel van zand bij de zee, op het strand
gracht, de	een soort smalle rivier in een stad die door mensen is gemaakt
haven, de	een plaats in een stad of dorp waar boten aankomen
hoofdstad, de	de belangrijkste stad van een land of een provincie
IJsselmeer, het	het grootste meer in het midden van Nederland
noorden, het	het gebied tegenover het zuiden
Noordzee, de	de zee tussen Nederland en Engeland
oosten, het	de kant waar de zon opkomt
polder, de	een stuk land tussen dijken, waar vroeger zee was
provincie, de	een deel van een land met een eigen bestuur, zoals Zuid-Holland, Gelderland of Limburg
Randstad, de	het drukke gebied tussen Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht
rivier, de	een natuurlijke stroom water door het land die eindigt in de zee
Schiphol	de grootse luchthaven van Nederland, vlakbij Amsterdam
vlak	vlakke dingen zijn plat, zonder heuvels
Waddeneilanden, de	de eilanden in de Waddenzee
westen, het	de kant waar de zon ondergaat
zeespiegel, de	de hoogte van het zeewater
zuiden, het	de kant waar in de middag de zon staat

2 Het ontstaan van Nederland

dagboek van Anne Frank, het	een dagboek van een Joods meisje dat tijdens de Tweede Wereldoorlog is vermoord
Deltawerken, de	dijken en dammen aan de kust van Nederland, ze beschermen Nederland tegen het water
Eerste Wereldoorlog, de	een grote oorlog tussen 1914 en 1918
Europese Unie, de	een groep landen in Europa die samenwerken
gastarbeider, de	een persoon die tijdelijk in een ander land gaat wonen en werken
Gouden Eeuw, de	periode in de 17e eeuw (1600-1700) waarin Nederland heel rijk was
handel, de	kopen en verkopen, bijvoorbeeld van spullen
katholiek	de katholieke kerk is de christelijke kerk waarvan de paus in Rome de baas is
Keti Koti	een feestdag op 1 juli om het einde van de slavernij in Nederlandse koloniën te vieren
kolonie, de	een rijk land is de baas over een armer land, de mensen in het arme land worden meestal slecht behandeld
Koninkrijk der Nederlanden, het	het officiële gebied van Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten
Lage Landen, de	een oude naam van Nederland
macht, de	de invloed die belangrijke mensen hebben, zoals een koning
multiculturele samenleving, de	een samenleving waarin mensen uit verschillende culturen met elkaar samenleven
Nachtwacht, de	een beroemd en groot schilderij van de schilder Rembrandt, het hangt in het Rijksmuseum
NAVO, de	een militaire samenwerking tussen landen in Europa en de Verenigde Staten en Canada
onafhankelijk	zonder de invloed of hulp van anderen, zelfstandig
opstand, de	het verzet van een grote groep mensen
slavernij, de	de handel in mensen, mensen zijn niet vrij maar ze zijn het bezit van iemand anders
Watersnoodramp, de	een grote overstroming in Zuidwest-Nederland in 1953
Wilhelmus, het	titel van het Nederlandse volk lied

3 Het was oorlog

Bevrijdingsdag	feestdag op 5 mei, Nederland viert dan het einde van de Tweede Wereldoorlog in 1945
deportatie, de	het verplaatsen van mensen onder dwang
dodenherdenking, de	een moment op 4 mei, om 20.00 uur is iedereen in Nederland twee minuten stil om te denken aan de slachtoffers van de oorlog
hongerwinter, de	de winter aan het eind van de Tweede Wereldoorlog van 1944 tot 1945, veel mensen gingen dood door honger en kou
Joden, de	Joodse mensen
Jodenster, de	een gele ster die Joodse mensen tijdens de Tweede Wereldoorlog op hun kleding moesten dragen
kamp, het	een groep tenten of houten gebouwen op een stuk grond
Nationaal Monument, het	een hoog, wit beeld op de Dam in Amsterdam dat herinnert aan de slachtoffers van de oorlog
NAVO, de	een militaire samenwerking tussen landen in Europa en de Verenigde Staten en Canada
NSB'er, de	personen die tijdens de Tweede Wereldoorlog met de Duitsers samenwerkten
onderduiker	persoon die zich verstoppt voor de vijand
Roma en Sinti	Roma en Sinti zijn traditionele bevolkingsgroepen in Europa met een eigen cultuur, maar geen eigen land
Tweede Wereldoorlog, de	een grote oorlog van 1939 tot 1945
verbod, het	wanneer iets niet toegestaan is, het is verboden
Verenigde Naties (VN), de	een internationale organisatie waarin bijna alle landen in de wereld samenwerken
verzet, het	je probeert te voorkomen dat iets gebeurt wat je niet wil = het protest
vlag uithangen, de	een vlag buiten aan je huis hangen bij een speciale gebeurtenis
vrijheid, de	de toestand waarin je vrij bent